

Volgbod

Als de tegenpartij opent, kunnen er verschillende redenen zijn om een volgbod te doen.

1. Een uitkomst aangeven voor partner
2. Zelf een contract gaan spelen
3. De tegenpartij storen

Wat voor mogelijkheden hebben we:

- a. Een volgbod in een kleur zonder sprong
- b. Een volgbod in een kleur met sprong
- c. Een informatiedoublet (behandeld in lesbrief 3)
- d. Een Sa-volgbod
- e. Een preëemptief volgbod

Wat zijn de eisen voor een volgbod?

Die zijn minder duidelijk dan de eisen voor een opening. Belangrijk is in ieder geval dat je duidelijke afspraken hebt met je partner. In de loop van de jaren zijn de meningen ook wel wat bijgesteld.

Belangrijk:

1. Je beschikt over een goede lange kleur (minstens vijfkaart)
2. Je speelslagen voldoen aan **de regel van twee en drie**.

Regel van twee en drie houdt in:

Als je kwetsbaar bent mag je pas volgen als je hooguit twee slagen minder in je handen hebt dan je volgens je volgbod zou moeten maken. Niet kwetsbaar mag je 3 slagen minder in handen hebben.

Deze veiligheidsmaatregel zorgt ervoor dat je in het ergste geval “slechts” 500 punten down gaat als je gedoubleerd wordt. Als de tegenpartij een manche kan maken (600 als ze kwetsbaar zijn) kom je er dus nog goed vanaf. Merk op dat een volgbod gebaseerd is op speelslagen en niet op punten!! Het tellen van speelslagen geeft soms een probleem. De correcte aanpak werkt als volgt:

- a. Tel de slagen van je langste kleur (de kleur die je als troef wilt). Zet hierbij in gedachten achter de derde kaart van links een streep. De hoge kaarten links van de streep moeten zorgen voor de topslagen. De kaarten rechts van de streep zijn ieder een lengteslag waard.
Bijvoorbeeld: AH10/95 levert twee topslagen (A en H) en twee lengteslagen (9 en 5), vier slagen totaal. HVB/432 levert twee topslagen en drie lengteslagen, dus vijf totaal.
HB10/854 levert één topslag (je verliest A en V) en drie lengteslagen, dus vier totaal.
- b. Vervolgens tel je de slagen die je in de zijkleuren denkt te maken. Een Aas levert één slag, een HV combinatie één slag, enzovoort.

De getallen van a. en b. vormen samen de slagenkracht van je hand als je langste kleur troef is. Het is belangrijk objectief te tellen! Een snit-positie als AV telt voor één slag en niet voor twee!

Een aantal voorbeelden. In deze voorbeelden zit je steeds Noord.

Hand 1

♠	AH1095
♥	875
♦	752
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	???		

Deze hand is inderdaad een volgbod waard. Met schoppen als troef kun je met deze hand vier slagen maken. Als je niet kwetsbaar bent, heb je net voldoende om te volgen. Ben je kwetsbaar, dan is het volgens de regel van twee en drie veiliger te passen.

Hand 2

♠	AH1095
♥	A75
♦	HB2
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	???		

Deze hand telt vijf slagen met schoppen als troef (vier schoppens en ♥A) en is dus bij elke kwetsbaarheid een 1♠ volgbod. Let op het grote verschil in punten tussen hand 1 en 2. De eerste is een minimaal volgbod, de tweede een maximaal volgbod. Als we een vertaling van de regel van twee en drie naar punten proberen te maken, blijkt een volgbod meestal tussen de 7 en 15 punten te vallen.

Hand 3

♠	HB1075
♥	A75
♦	VB10
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	???		

Qua kracht is deze hand een gemiddeld volgbod: Een gevulde vijfkaart met gezonde honneurs, niet genoeg punten om te openen, maar toch vijf speelslagen waard.

Hand 4

♠	H8653
♥	HB5
♦	HB2
♣	V5

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	???		

Deze hand telt 13 punten, zonder twijfel voldoende om 1♠ te openen. Er zijn echter vrijwel geen slagen (lege vijfkaart, losse honneurs in de zijkleuren). Een volgbod met deze hand is een dubieuze actie en wordt volgens de regel van twee en drie dan ook afgeraden. Je ziet: sommige handen zijn wel een volgbod waard, maar geen opening en sommige zijn wel een opening waard, maar geen volgbod. Natuurlijk kan het ook voorkomen dat een hand zowel geschikt is om te openen als om te volgen.

Hand 5

♠	HVB1095
♥	A75
♦	75
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	???		

Deze hand is wat speelslagen betreft de sterkste hand van het rijtje (zes speelslagen): bij elke kwetsbaarheid 1♠ volgen!

Kunnen we ook een volgbod doen als beide tegenstanders al geboden hebben en partner heeft gepast? We noemen dit de (gevaarlijke) sandwich positie.

We kijken naar dezelfde voorbeelden, je zit nog steeds noord.

Hand 1

♠	AH1095
♥	875
♦	752
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♣	???		

Pas, te weinig speelslagen.

Hand 2

♠	AH1095
♥	A75
♦	HB2
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♣	???		

2♣, Voel je het gevaar? Ondanks de vele punten zou een pas niet onverstandig zijn. Zeker als je kwetsbaar bent is pas aan te raden. De tegenpartij biedt "twee over één". Dan hebben ze in ieder geval al 22 punten samen.

Hand 3

♠	HB1075
♥	A75
♦	VB10
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♣	???		

2♣/pas: Opnieuw is het niet laf om te passen.

Hand 4

♠	H8653
♥	HB5
♦	HB2
♣	V5

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♣	???		

Pas, bieden met deze hand op tweenniveau is zelfmoord.

Hand 5

♠	HVB1095
♥	A75
♦	75
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♣	???		

2♣, Een goede zeskaart en voldoende slagen. De enige hand, waarmee het 2♣ volgbod veilig is.

Duidelijk dus dat punten niet zo belangrijk zijn als speelslagen. 15 punten is wel het maximale aantal. Vanaf 16 punten, beter eerst een doublet. Wees voorzichtig in de “sandwich positie”.

Na een 1SA opening van de tegenpartij is bieden riskanter dan na een opening in een kleur. Dit komt omdat de openaar met een 1SA-opening al met één bod zijn hand goed heeft omschreven. Zijn kracht is bekend en zijn verdeling is evenwichtig. Daardoor heeft zijn partner al meteen een goed zicht op het spelen kan hij, na een volgbod of doublet van de tegenstanders, goed bepalen wat de beste actie is: bieden, tegenspelen of voor straf doubleren. Maar ook al is bieden riskanter, laat je niet de kaas van het brood eten en kom met een geschikte hand wel in de bieding. Je kunt:

- met een doublet kracht aangeven (15-17)
- een kleur volgen: een stevige mooie zeskaart met voldoende slagen is vereist.

Hand 5 is een voorbeeld van een 2♣ volgbod na een 1SA opening.

Er zijn ook een aantal conventies (Landy, Multi Landy, doublet als conventie, Dont) om te spelen na een 1SA opening, maar daar zal ik hier niet op in gaan. Wil je meer weten laat het dan maar horen.

Antwoorden op een volgbod.

Ook de partner van de volgbieder moet zoveel mogelijk uitgaan van slagen en niet van punten. Als er sprake is van een fit, moet de hand beoordeeld worden op korthed (singleton of renonce) of tophonneurs in de zijkleuren (Azen). Vrouwen en boeren in de zijkleuren hebben meestal weinig waarde.

Belangrijk: partner moet met fit (dus 3-krt) zo snel mogelijk steunen. Dit vergroot de kans om zelf te spelen na een competitief biedverloop en maakt het lastig voor de tegenpartij. Dat zijn de belangrijkste doelen van het volgbod.

We bekijken 4 verschillende situaties:

1. Een nieuwe kleur ontkent een fit.

- a) een nieuwe kleur bieden vereist een goede vijfkaart en slagenkracht; partner mag met een minimaal volgbod passen; het bieden van een nieuwe kleur is dus niet forcing, maar wel constructief (10+)
- b) een nieuwe kleur met sprong toont een sterke zeskaart en openingskracht (ca. 13-15 punten); alleen als partner een minimaal volgbod had mag hij passen.

2. SA biedingen ontkennen eveneens een driekaart steun.

- a) 1 SA belooft 9-12 punten en een stop in de kleur van de tegenpartij
- b) 2 SA met sprong vereist 13-15 punten en een zeer goede stop in de kleur van de tegenpartij; alleen met een minimaal volgbod zal partner de invite niet aannemen
- c) 2 SA zonder sprong belooft 10-12 punten en een goede stop in de kleur van de tegenpartij; partner volgt immers op twee niveau en garandeert zelf een goede slagenbron
- d) 3 SA is “bieden wat je denkt te kunnen maken”; het is meestal gebaseerd op een lange goede kleur (speelslagen) en toont natuurlijk een stop in de kleur van de tegenpartij

3. Het steunen van de kleur van partner

- a) een enkelvoudige verhoging belooft een driekaart steun en ongeveer 7-9 punten
- b) een dubbele verhoging is inviterend en is meestal gebaseerd op een vierkaart steun; in puntenkracht belooft het ongeveer 10-12 punten. Zoals gezegd is het beter de hand te beoordelen op grond van de kwaliteit van de troeffit, de aanwezige tophonneurs in de zijkleuren en de aanwezigheid van singletons en renonces.
- c) de verhoging naar de manche is meestal gebaseerd op veel troeven en korte zijkleuren. Let op de distributie, die is belangrijker dan het aantal punten.

4. Het bod in de kleur van de tegenpartij

- a) eigenlijk vallen alle handen hieronder die voldoende sterk zijn (minstens openingskracht), maar niet goed op een andere manier geboden kunnen worden; de volgbieder moet antwoorden op dit "cuebid" en zal iets proberen te vertellen over een eventuele stop in de geopende kleur, de kracht van zijn volgbod, enzovoort; het gebruik van dit cuebid begint steeds populairder te worden, maar voorlopig is het aan te raden het alleen toe te passen met handen die sterk genoeg zijn om tegenover een volgbod een manche te spelen.

Voorbeelden:

Hand 1

♠	HV64
♥	84
♦	843
♣	AB74

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	???

1SA, geen fit en 10 punten met een stop in de openingskleur.

Hand 2

♠	V84
♥	A64
♦	V9542
♣	104

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	???

2♥, 3 kaart steun 8 punten.

Hand 3

♠	V104
♥	A1075
♦	HV103
♣	95

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	???

3♥, 4 kaart steun 11 punten, mooie plaatjes in de ♦ erbij.

Hand 4

♠	A53
♥	H8653
♦	B1052
♣	5

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	???

4♥. Misschien zit het erin, misschien niet. Misschien kunnen OW wel 4♠ maken. Het is allemaal niet te zien, maar aan 4♥ kun je je nooit een buil vallen.

Hand 5

♠	HVB1095
♥	A5
♦	H52
♣	A5

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	???

2♣. Deze hand is te sterk voor 1♠ of 2♠ (partner mag passen!!). Begin daarom met de kleur van de tegenpartij (2♣) en biedt daarna 2♠ als mancheforcing. Misschien is er slechts een 6-1 schoppenfit, en een 6-2 hartenfit. Misschien heeft partner een maximaal volgbod en kun je zelfs slem maken. Met 2♣ leg je eerst de manche vast en gaat daarna op onderzoek.

Een sprongvolgbod.

De betekenis van een sprongvolgbod is de laatste jaren nogal eens veranderd. In de praktijk komen meerdere varianten voor. Het gaat er natuurlijk om dat je met je partner op één lijn ligt.

Hiervoor zijn 2 mogelijkheden:

- a) de klassieke: 12-15 punten met een zeskaart
- b) de moderne zwakke: 6-10 punten met een zeskaart (speelslagen volgens de regel van twee en drie)

De hand van het zwakke sprongvolgbod is te vergelijken met die van een zwakke twee opening. De bedoeling is om het bieden van de tegenpartij extra te bemoeilijken door veel biedruimte weg te nemen. Men gaat ervan uit dat na een opening bij de tegenpartij een manche voor de eigen partij vrijwel uitgesloten is en stapt daarom over op de aanval. Vergeleken met een zwakke twee opening is het gevaar echter veel groter: de partner van de openaar weet meer over de gezamenlijke kracht van zijn partnership en kan in het algemeen goed beoordelen of hij (gedoubleerd!) gaat tegenspelen of voor een eigen contract kiest.

Voorbeeld van een sterk sprongvolgbod:

♠	AHB1097
♥	A32
♦	53
♣	109

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	2♠		

Een mooie zeskaart schoppen en 12 punten.

Voorbeeld van een zwak sprongvolgbod:

♠	AHB1097
♥	532
♦	53
♣	109

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	2♠		

Een mooie zeskaart ♠, 8 punten. Volgens de regel van twee en drie telt deze hand 5 speelslagen en dus mooi genoeg voor een zwakke sprong.

Het 1SA-volgbod

Een 1SA volgbod heeft dezelfde betekenis als een opening van 1SA: 15-17 punten, evenwichtige verdeling. De enige extra eis is dat er een dekking in de kleur van de tegenpartij aanwezig moet zijn. Enkele voorbeelden.

Je zit Noord.

Hand 1		West	Noord	Oost	Zuid
♠	AV52	1♦	???		
♥	B5				
♦	AV2				
♣	H732				

1SA; evenwichtige verdeling, juiste aantal punten en ruitenopvang.

Hand 2		West	Noord	Oost	Zuid
♠	AV52	1♦	???		
♥	H5				
♦	AV2				
♣	A732				

Doublet. Deze hand is te sterk voor een 1SA volgbod. Je begint met een informatiedoublet en biedt (behalve na een 1♠ bod bij partner) vervolgens het laagste SA bod. Hiermee geef je aan: een 18-19 SA hand. Nu geldt dat SA bieden na een doublet sterker is dan direct SA volgen.

Hand 3		West	Noord	Oost	Zuid
♠	AV52	1♦	???		
♥	AB5				
♦	B5				
♣	B732				

Doublet: te zwak voor 1SA. Op elk (niet forcing) bod van partner pas je.

Hand 4		West	Noord	Oost	Zuid
♠	AV52	1♦	???		
♥	AB5				
♦	B5				
♣	H732				

Dit is een lastige: doublet of 1SA? Geen van beide is ideaal. Mijn voorkeur zou doublet zijn. 1SA zou toch een ♦ stop beloven.

De antwoorden op een 1SA volgbod.

Spreek dit goed af met je partner. Volgens het boekje is alles echt. Zelf speel ik transfers, net als na een 1 SA opening. Nadeel hiervan is dat je met een hand met weinig punten en veel ♣ of ♦ niet je kleur kan bieden.

Voorbeeld:

Hand 1

♠	82
♥	432
♦	43
♣	B108652

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1SA	pas	???

Hier zou het handig zijn 2♣ te kunnen bieden. Zoals ik het speel, moet ik dus passen, omdat 2♣ Stayman is. Alternatief: 2♠ voor de lage kleuren en vervolgens passen op 3♣ bij partner.

Hand 2

♠	AV32
♥	8743
♦	H32
♣	103

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1SA	pas	???

Nu wil je graag weten of partner een 4-kr in een hoge kleur heeft. Zoals ik het speel, kan ik met 2♣ Stayman bieden.

Speel je liever alles echt dan kan je de kleur van de tegenpartij gebruiken als vervangende Stayman; in dit geval dus 2♦. Alleen gebruiken met acht of meer punten.

Overweging: wat komt vaker voor? Tegenpartij heeft al geopend en de kans dat we naar een manche moeten is wat kleiner. Dat is de reden dat het boekje voorkeur aangeeft voor alles echt na een 1SA volgbod bij partner.

Een preëmtief volgbod.

Wanneer is een volgbod preëmtief? Een volgbod met een dubbele sprong is preëmtief.

Na 1♣ is dat 3♦/♥/♠

Na 1♦ is dat 3♥/♠/4♣

Na 1♥ is dat 3♠/4♣/♦

Na 1♠ is dat 4♣/♦/♥

Het wordt gedaan met weinig punten en een lange goede kleur. De bedoeling is het bieden van de tegenpartij te verstoren en tegelijkertijd in één klap een goed beeld van je hand te geven. Er gelden dezelfde eisen als bij een preëmtieve opening:

- een lange, goede kleur (minimaal 7 kaart)
- maximaal één Aas of Heer in de zijkleuren
- maximaal 10 punten
- niet kwetsbaar: 3 slagen te kort
- kwetsbaar: 2 slagen te kort

Voorbeelden: West opent 1♦, je zit noord.

Wat bied je met de volgende handen? Zowel niet als wel kwetsbaar.

Hand 1

♠ 52
♥ HVB10753
♦ 32
♣ 83

Hand 2

♠ A2
♥ HVB10753
♦ 32
♣ 83

Hand 3

♠ H2
♥ V985432
♦ H2
♣ 83

Hand 4

♠ A2
♥ AHVB1075
♦ 32
♣ A3

Hand 5

♠ A2
♥ HVB1072
♦ 32
♣ A83

Hand 1: zes slagen. Niet kwetsbaar: 3♥; kwetsbaar: pas

Hand 2: zeven slagen. Niet kwetsbaar: 4♥; kwetsbaar: 3♥

Hand 3: De kleur is veel te slecht voor een preëemptief sprongvolgbod; 1♥ is wel mogelijk

Hand 4: Veel te sterk voor een preëemptieve actie. Begin met doublet en spring daarna eventueel in harten.

Hand 5: Als je sterke sprong volgbiedingen speelt, kan je deze hand goed aangeven met 2♥: 12-15 punten met een sterke zeskaart. Een kwestie van afspraak met je partner. Speel je zwakke sprongen, begin dan met doublet en bied de ♥ in de volgende ronde.

Samenvatting:

Volgbod op 1-hoogte: ongeveer 7-15 punten

Volgbod op 2-hoogte: 10-15 punten

Sprongvolgbod: (sterk): 12-15 met een mooie zeskaart

Vanaf 16 punten eerst doublet en daarna je lange kleur bieden

Sprongvolgbod: (zwak): 6-10 met een mooie zeskaart

Preëemptief volgbod (dubbele sprong): 6-10 met een mooie zevenkaart

Nog een stap hoger: 6-10 met een achtkaart.

1SA volgbod: 15-17

Eerst doublet, daarna zo laag mogelijk SA bieden: 18-19

Belangrijk: goede afspraken met partner.